

Telekollaboration og Pragmatisk kompetence i fremmedsprogundervisning

ECML Sprogkonference
26 september 2016

Natalia Morollón Martí
Ekstern Lektor
Aarhus Universitet
Syddansk Universitet

- Introduktion: mål med mit projekt
- Teoretisk ramme
- Metodologi
- Didaktisk forløb
- Data analyse
- Resultater

Introduktion

- Traditionel fremmedsprogundervisning
 - Fokus på grammatik
 - Kommunikativ kompetence

- Kommunikativ kompetence
Interkulturel Kommunikativ Kompetence

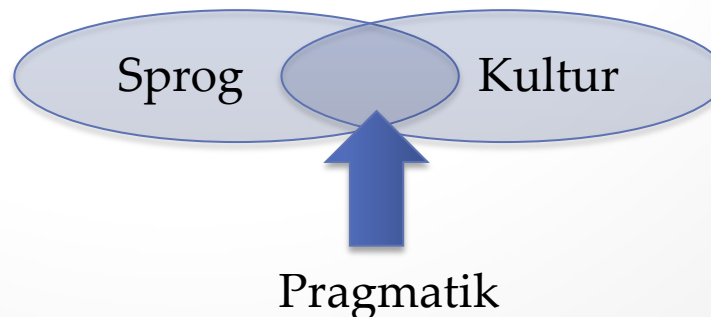

"The intercultural turn" (Thorne, 2010, p. 139)

L2 Pragmatik

"Where Language
and Culture Meet"

(Ishihara & Cohen, 2010)

Pragmatik undervisning og læring i L2 klasseværelset

- Pragmatik kan undervises og læres. Derfor bør det integreres i L2 undervisning (Cohen, 1996; LoCastro, 2003; Kasper & Rose, 2002; Alcón & Martínez-Flor, 2008).
- Fordele med L2 pragmatik undervisning i L2 bevidstheds udvikling (Alcón, 2010; Félix-Brasdefer & Cohen, 2012).
- L2 klasseværelset: begrænsede muligheder for L2 interaktion (Kasper, 2001; Kasper and Rose, 2002).
- Dekontekstualiseret sprog i undervisningsmaterialer (González-Lloret, 2008; Ishihara, 2010).

Sociopragmatik

- Pragmalingvistik – Sociopragmatik
 - (Leech, 1983; Thomas, 1983)
- Sociopragmatik: “the social perceptions underlying participants’ interpretation and performance of communicative action” (Kasper & Rose 2001, p. 2).
- Høflighedsteori:
Sociokulturel Pragmatik (Bravo, 2002, 2005; Bravo & Briz, 2004).
- De kulturelle normer som en specifik social gruppe bruger, og som vises i interaktionen (Márquez Reiter & Placencia, 2005).
- Kommunikative handlinger (Allwood, 1976).
 - Hilsner og afsked
 - Komplimenter
 - Invitationer

Sociokulturel teori

(Vygotsky, 1978, 1986)

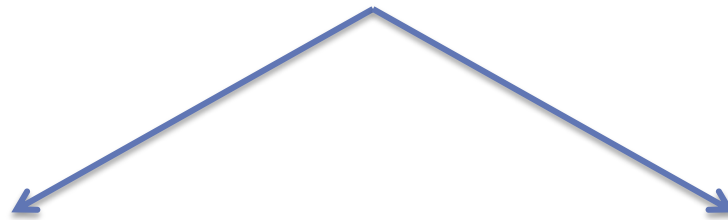
- Andetsprog learning (Lantolf & Thorne, 2006).
- Medieret læring:
 - Social mediering: Læring er en social aktivitet.
 - Sprog: redskab som mediere kognitiv aktivitet.

- **Languaging**
- “The process of making meaning and shaping knowledge and experience through language” (Swain 2006, p.98).
- **Collaborative Dialogue**
- “Dialogue in which speakers are engaged in problem-solving and knowledge-building” (Swain, 2000).
- **Zonen for nærmeste udvikling (ZNU)**
- **Zone of Proximal Development (ZPD)**
- “the distance between the actual development level as determined by individual linguistic production, and the level of potential development as determined through language produced collaboratively with a teacher or peer” (Ohta, 2001, p. 9).

Telekollaboration

- (...) the engagement of groups of students in online intercultural interaction and collaboration with partner classes from other cultural contexts or geographical locations under the guidance of educators and/or expert facilitators (Lewis & O'Dowd, 2015, p. 3).
- Muligheder for kommunikation udenfor klasseværelset konteksten (Belz & Kinginger, 2005; Belz & Vyatkina, 2008).
- Interkulturel Kommunikativ kompetence udvikling (O'Dowd, 2006, Belz, 2007).
- Pragmatisk kompetence udvikling (Belz & Thorne, 2006; Belz & Vyatkina, 2008).

Telekollaborative projekter

Interkulturelle sessioner

Intrakulturelle sessioner

Metodologi

Design-Based Research (Brown, 1992; Collins, 1992).

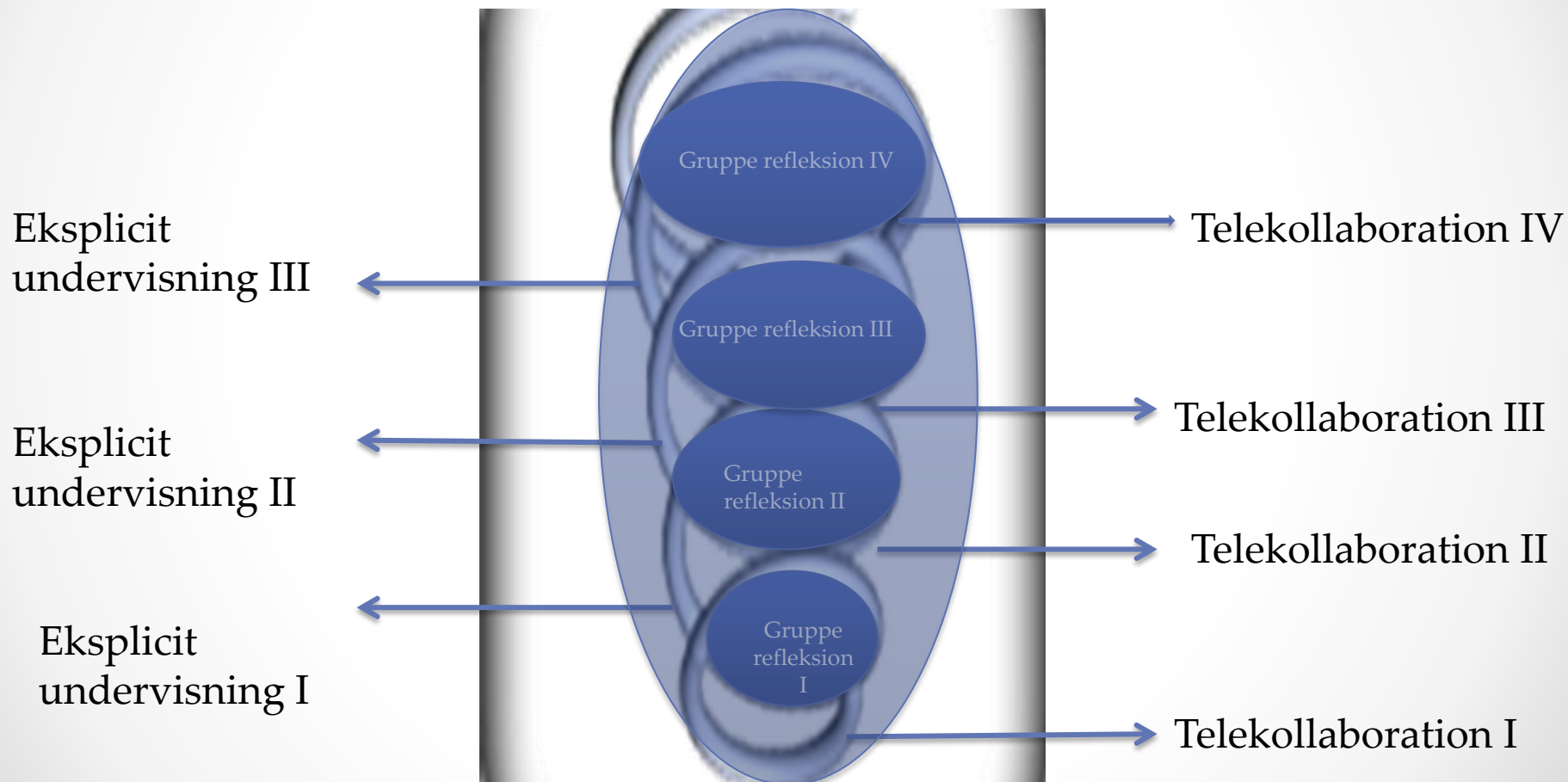
- Mål:
 - Designe og evaluere et didaktisk forløb
 - Udvikle sociopragmatisk bevidsthed i Spansk i klasseværelset
- Forskningsspørgsmål:
 - 1. Hvordan kan man designe et didaktisk forløb til at undervise og udvikle sociopragmatisk bevidsthed i fremmedsprogs klasseværelset?
 - 2. På hvilke måder har det didaktiske forløb bidraget til at udvikle sociopragmatiske bevidsthed?

- 1. Forskningspørgsmål
 - Litteratur gennemgang
 - Metodologiske overvejelser
- 2. Forskningspørgsmål
 - Kvalitative case-study tilgang (Merriam & Tisdell, 2015)
 - Empiriske materiale: grupperefleksioner og interview (optagelser og transkriptioner)
- Kontekst
 - Spansk studie på Aarhus Universitet (AAU)
 - Telekollaborative samtaler med Alicante Universitet (AU)
- Spansk og Spansk Amerikansk Sprog, Litteratur og Kultur
 - Bachelor. 1. Semester – 35 studerende – 7 studerende
 - Kandidat. 7 Semester – 4 studerende - 4 studerende

1. Forskningspørgsmål Didaktiske Design

- Teoretiske og metodologiske overvejelser
 - L2 Pragmatik undervisning og læring
 - Sociokulturel teori
 - Telekollaboration i fremmedsprogklasseværelset
- *Blended learning*-metodologi (Helm, 2013; Belz, 2006)
- Learner-Data Driven (Seidlhofer, 2002; Vyatkina, 2012)

Didaktiske forløb

- **Emner for de tellekollaborative sessioner**
- **Telekollaboration I:** Livet som universitetsstuderende
- Hvorfor valgte du at studere et sprogligt fag på universitet?
Hvor mange fag har du i dette semester? Hvor mange timer?
Er der mange lektier for hvert fag?
- **Telekollaboration II:** Fritiden
- Hvad laver du i din fritid? Hvilke kulturelle tilbud og/eller fritidstilbud er der i din by?
- **Telekollaboration III:** Boligforhold for universitetsstuderende
- Hvor bor du? Hvor bor de fleste universitetsstuderende? Hvilke boligmuligheder findes der i din by? Hvad er prisen for disse boliger?
- **Telekollaboration IV:** Forskel mellem sprogene (lingvistisk fokus)
- Hvilke fonetiske og fonologiske forskelle er der mellem dansk og spansk?
-

- **Spørgsmål til grupperefleksionssessioner**
- **Generelle spørgsmål om samtalen**
- Hvordan synes du den første samtale gik? Synes du, at der var kulturelle faktorer som påvirkede samtalen? Hvordan? Hvorfor?
- **Spørgsmål om kommunikative handlinger (hilsen/invitation/kompliment/afsked)**
- Var der eksempler på hilsen/kompliment/invitation/afsked i samtalen? Hvem udførte sproghandlingen? Hvad blev sagt? Hvilke sociokulturelle faktorer havde en indflydelse på sproghandlingen? (Fx. konteksten, forholdet mellem jer, kulturelle faktorer osv.).
- Hvilke funktioner og konsekvenser tror du, at hilsenen/komplimentet/invitationen/afskeden havde i din samtale? Hvorfor tror du, at de opstod i samtalen?
- Var der noget, som du synes, var anderledes sammenlignet med den måde du normalt udfører disse sproghandlinger på dit modersmål?

- **Indhold til de eksplicitte undervisningssessioner**
- Session I
 - Hvad er pragmatik? (Reyes, 2000; Crystal, 1997)
 - Kontekst, deltager, relation og rol
 - Talehandling (Autin, 1962)
 - Kommunikativhandling (Allwood, 1976)
- Session II
 - Hvad er høflighed? (Bravo, 2005)
 - Høflighedsteori (Brown & Levinson, 1978, 1987)
 - Høflighed fra et sociokulturel perspektiv (Bravo, 2002, 2005)
 - *Face* (Goffman, 1967)
 - Balancen i *face* ønsker (Hernández Flores, 2002)
- Session III
 - Kommunikative handlinger: social effekt i interaktion
 - Høflighed i spanske interaktioner (Bravo, 1996, 2002, 2005; Albelda & Briz, 2010; Hernández Flores, 2002)

2. Forskning spørgsmål Evaluerer

- På hvilke måder har deltagelse i det didaktiske forløb bidraget til L2 sociopragmatisk bevidstheds udvikling?

Telekollaborationssessioner

Eksplicite undervisningssessioner

Grupperefleksionssessioner

Telekollaborationssessioner

- (Semi)autentiske og individuelle interaktioner med Spansk indfødte
- Kommunikative handlinger eksempler
 - Eksplicite undervisningssessioner
 - Gruppereflektionssessioner
- Kontekstualiseret forståelse af sproghandlinger
 - Kontekst
 - Personlige forhold
 - Teknologier

Invitation

AAU: y hablo con amigos de Latinoamerica
og jeg også snakker med venner fra Latinamerica

AU: sí, qué bien
ja, det lyder godt

AAU: sí
ja

AU: pues si vienes a Alicante, ya sabes, eh, puedes venir
y quedarte, aquí tengo sitio
**så, hvis du kommer til Alicante, du ved, eh, du kan
komme og blive her, jeg har plads**

AAU: eh (risas)
eh (grin)

AU: sí, de verdad
ja, jeg mener det

AAU: eh, sí, gracias
• **eh, ja, tak**

Eksplícítte undervisningssessioner

- Inddrage de teoretiske koncepter
- Koncepter som en mediering redskab
- Få en bedre forståelse af kommunikative handlinger funktion i verbal kommunikation
 - Konteksten
 - Deltagernes rolle
 - Sociale konsekvens i kommunikativ situationen

Invitation

- 1 Oliver: ja, så ud fra et pragmatisk perspektiv, hvilke konsekvenser har det så
- 2 S1: der vil jeg sige accept, jeg ser det som en accept
- 3 Oliver: ja, lige præcis
- 4 S2: mhm
- 5 Oliver: jeg vil sige at det har nogen, jeg vil sige at, fra et pragmatisk perspektiv så har det, den konsekvens at man føler sig accepteret
- 6 S1: mhm
- 7 S2: ja, det etablerer ligesom en nærmere, mere nær
- 8 Oliver: ja
- 9 S2: relation, på en måde
- 10 Oliver: ja
- 11 S2: altså, også for at indbyde det der med, sådan, at man godt kan ses face to face, altså, altså det er vel sådan helt konkret er det vel at indbyde til at være, blive mere tætte, eller få en lidt mere tæt relation på en eller anden måde

Grupperefleksionssessioner

- Sprog som et medierings redskab
- Sammenligne fortolkninger ud fra et sociopragmatisk perspektiv
- Stille spørgsmål til hinanden
- Samkonstruere sociopragmatisk betydning
- Rekonstruere og kontekstualisere deres interkulturelle og telekolaborative erfaringer
- Generalisering – Individuelle forskelle

- 1 Gitte: jeg synes ved min var ikke nogen overdrevne forskelle synes jeg, også det der med, at jeg har hørt fra nogle andre det der at man er blevet, sådan lidt eh, hvad kan man sige, overrasket over de ting de har spurgt om eller øhhh, opført sig hvordan siger man
- 2 Rikke: oh, ja, halagos
- 3 Gitte: ja
- 4 Astrid: ja, hvad hedder det, halagos, tilbud
- 5 Gitte: tilbud, ja, det har det i hvert fald ikke været ved min, så derfor har jeg ikke følt eller sådan noget
- 6 Rikke: og det er jo også helt vildt mange forskelle, det er jo svært bare at sige, sådan er spaniere
- 7 Gitte: ja, lige præcis ja, det er meget individuelt

Konklusion

- Ved at bruge sprog som et medieringsredskab (languaging) (Swain, 2006) i de kollaborative samtaler (Swain and Watanabe, 2013), studerende:
 - Rekonstruere og kontekstualisere deres interkulturelle erfaring
 - Fortolke telekollaborative samtaler ved anvendelse af de teoretiske koncepter
 - Samkonstruere sociopragmatisk betydning i grupperefleksioner og sammeligne deres sociopragmatiske forståelse
- Sociopragmatisk bevidsthed
 - Et kognitiv, social og emotionel aktivitet medieret af sprogbrug og social interaktion

Tak!